WT UMK, semestr zimowy 2026/2027
Księgi prorockie – ćwiczenia

1. Materiały wykorzystywane na ćwiczeniach zawarte są w książce: W. PIKOR, *Czytamy Stary Testament. Ćwiczenia do wykładów z biblistyki* (Biblia – Katecheza – Życie 1), Kielce: Jedność 2007.

2. Tematyka ćwiczeń
Temat zostaje poprzedzony terminem ćwiczenia; strony odnoszą się do książki *Czytamy Stary Testamen*t.
5.10. Specyfika języka proroków (s. 243-245)
12.10. Prawdziwe i fałszywe proroctwo (s. 246-251)
19.10. Reinterpretacja historii Izraela w Księdze Amosa (s. 257-260)
26.10. W kierunku lektury egzystencjalnej Biblii (s. 266-271)
9.11. Podstawy nadziei zmartwychwstania w Iz 25,6–26,19 (s. 279-285)
23.11. Interpretacja „dnia Jahwe" w Księdze Sofoniasza (s. 286-291)
30.11. Dojrzewanie Jeremiasza jako proroka (s. 302-307)
1.12. „Czynności znaczeniowe" w komunikacji prorockiej Ezechiela (s. 317-320)
7.12. Biblijny motyw „wody życia". Lektura intertekstualna Ez 47,1-12 (s. 321-325)
14.12. Boże słowo jako protagonista nowego exodusu (Iz 40; 55) (s. 326-330)
21.12. Przesłanie o ojcostwie Boga w Iz 63,7–64,11 (s. 345-349)
11.01. Zraniona miłość Boga-Pasterza w Za 11,4-17 (s. 359-363)
18.01. Cel dydaktyczny opowiadań Dn 1–6 (s. 364-365)

3. Wszyscy uczestnicy ćwiczeń przygotowują się do zajęć w oparciu o konspekty zawarte w książce. W ramach oceny aktywności uczestników ćwiczeń wykładowca zastrzega sobie możliwość przeprowadzenia niezapowiedzianego kolokwium weryfikującego przygotowanie uczestników do zajęć.

4. Praca pisemna
Uczestnicy ćwiczeń przygotowują pracę pisemną związaną z tematem danego ćwiczenia. Pierwsze prace są przewidziane na 27 października.
Praca ma stanowić odpowiedź na postawione pytanie problemowe i nie powinna przekraczać trzech stron. Jej celem nie jest przedstawienie wszystkich informacji dotyczących danego zagadnienia, lecz sformułowanie własnej odpowiedzi i jej uzasadnienie na podstawie tekstu biblijnego oraz wybranej literatury. Liczy się jakość argumentacji, nie objętość pracy.
Praca nie musi zawierać przypisów, należy jednak na końcu wskazać wykorzystaną literaturę, a przywoływane poglądy innych autorów odpowiednio zaznaczyć.
Ocenie podlegają: rozumienie problemu, umiejętność pracy z tekstem biblijnym, samodzielność i poprawność argumentacji, wykorzystanie literatury oraz umiejętność formułowania uzasadnionych wniosków.
Dopuszczalne jest pomocnicze korzystanie z narzędzi generatywnej AI, nie mogą one jednak zastępować samodzielnej analizy tekstu biblijnego, literatury i postawionego problemu. W przypadku korzystania z AI należy na końcu pracy wskazać narzędzie i sposób jego wykorzystania (np. uporządkowanie notatek, sprawdzenie argumentacji, korekta językowa). Student odpowiada za poprawność przedstawionych treści i wykorzystanych źródeł.

Pracę należy dostarczyć na ćwiczenie, do którego przypisany jest dany temat. Nie będzie ona odczytywana podczas zajęć, jednak student powinien być przygotowany do przedstawienia i uzasadnienia swoich wniosków oraz udziału w dyskusji. Ocenie podlega zatem nie samo przygotowanie tekstu, lecz również rozumienie i umiejętność obrony przedstawionej argumentacji.

Problematyka prac pisemnych
Podział tematów pozostawiam studentom – proszę wspólnie ustalić, kto opracuje poszczególne zagadnienia. Każdy temat może zostać wybrany przez jedną osobę.
26.10. W jakim stopniu hermeneutyka Paula Ricoeura otwiera drogę do egzystencjalnej lektury Biblii?
9.11. W jakim stopniu w Iz 25,6–26,19 można mówić o nadziei na zmartwychwstanie jednostki, a w jakim o odrodzeniu Izraela jako narodu?
23.11. W jakim stopniu motyw dnia Pańskiego jest jednoczący zbiór dwunastu proroków (mniejszych)?
30.11. W jakim stopni w świetle Jr 20,7-18 można mówić o wolności proroka (Jeremiasza) w głoszeniu słowa Bożego?
1.12. W czym prorok Ezechiel zrewolucjonizował myślenie religijne powygnaniowego Izraela?
7.12. Co metafora wody pozwala prorokom powiedzieć o Bogu i Jego działaniu?
14.12. W jakim stopniu w Starym Testamencie słowo Boże ulega personifikacji?
21.12. Dlaczego Izajasz, mówiąc o miłości Boga, przedstawia Go przede wszystkim jako ojca (Iz 63,16; 64,7), a w innych miejscach odwołuje się do obrazu matki (Iz 49,15; 66,13)?
26.01. W jakim stopniu prorok Zachariasz jest spójny w swoich zapowiedziach Mesjasza? Odpowiedz, odwołując się do Za 9,9–10; 11,4–17; 12,10; 13,7–9.

5. Na ocenę końcową z ćwiczeń złożą się następujące elementy:
a) przygotowanie do ćwiczeń – w trakcie semestru przewiduje się od jednej do trzech niezapowiedzianych krótkich pisemnych form sprawdzenia przygotowania do zajęć na podstawie konspektów i wskazanych tekstów; w przypadku kilku takich sprawdzianów podstawę punktacji stanowi średnia uzyskanych wyników – maksymalnie 5 pkt;
b) aktywny udział w ćwiczeniach – ocenie podlegają: udział w analizie tekstów biblijnych, rozwiązywaniu problemów postawionych w konspektach, dyskusjach i debatach oraz umiejętność formułowania i uzasadniania własnego stanowiska – maksymalnie 5 pkt;
c) praca pisemna odpowiadająca na pytanie problemowe (maksymalnie 3 strony) – ocenie podlegają: rozumienie problemu, umiejętność pracy z tekstem biblijnym, samodzielność i poprawność argumentacji, wykorzystanie literatury oraz umiejętność formułowania uzasadnionych wniosków – maksymalnie 3 pkt;
d) prezentacja pracy problemowej podczas ćwiczeń – ocenie podlegają: umiejętność syntetycznego przedstawienia własnego stanowiska, jego uzasadnienia, odpowiedzi na pytania oraz udział w dyskusji – maksymalnie 2 pkt.
Ocena końcowa z ćwiczeń:
3,0 – 7–8 pkt
3,5 – 9 pkt
4,0 – 10–12 pkt
4,5 – 13 pkt
5,0 – 14–15 pkt